Europos LIETUVIS

Nr. 44 (635). 1960. XI. 10 — Londonas, 1960 metų, lapkričio mėn., 10 d. — XIV metai

10967
PADDINGTON W2 GREAT BRITAIN PAID 1½P 9 NOV 6
PADDINGTON W2 GREAT BRITAIN PAID 1½P 9 NOV 6

Chruščiovo tiesa ir tikroji tiesa

Vaclovo Sidzikausko, Lietuvos Delegacijos ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininko, kalba, sakyta PET Seimo pilnaties posėdyje 1960 m. spalio 24 d., svarstant klausimą „Sovietų kolonizmas ir J. Tautos“

Albanijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Lenkijai, Rumunijai ir Vengrijai rugsėjo 20 dieną prasidėjusioje Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje atstovavo Maskvos šioms tautoms užkartieji kvislingai. Neturėdami savų tautų mandato ir jų nekenčiami, jie turėjo akiplėšiškumo kalbėti jų vardu ir kaip papūgos kartojo Kremliaus politinius šūkius. Mano kraštas, Lietuva, lygiai kaip ir kitos dvi Pabaltijo valstybės, turėjo greičiau nelemtą privilegiją būti atstovautoms pasaulio organizacijoj paties Sovietų kolonistinės imperijos viešpačio—Nikitos Chruščiovo. Tiesą pasakius, New Yorke jis neišdrįso vardais suminėti Pabaltijo valstybių, 1940 metais paverstų Sovietų kolonijomis. Tačiau savo rugsėjo 23 d. kalboje Jungtinėse Tautose, užgaulumu papildydamas įžūlumą, jis pasakė, kad „kiekviena mūsų penkiolikos respublikų turi teisę palikti Sąjungoje ar ją apleisti, jei ji to nori“. Tas jo teigimas reiškia, kad ir Pabaltijo valstybes jis laiko esant „sovietinėmis socialistinėmis respublikomis“, priklausančiomis jo valdžiai. Mažiausia, kas galima dėl to Chruščiovo tvirtinimo pasakyti, tai kad jis neatitinka tikrovės ir yra klaidinantis.

Teisiniu požiūriu Sovietų konstitucijos 15-me straipsnyje išvardintoji tariamoji teisė atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos yra paneigta tos pačios konstitucijos 14-jo ir 133-jo straipsnių, kurių pirmasis visą valstybės valdžią ir galią atiduoda centro vyriausybei, taigi Kremliui, o antrasis nustato, kad „valstybės valdžios ar galios pažeidimas yra baudžiamas visu įstatymų griežtumu, kaip pats šlykščiausias nusikaltimas“. Vaizdo pilnumui reiktų dar priminti ir atitinkamus sovietinio baudžiamojo kodekso nuostatus, pagal kuriuos bet kokia tos rūšies veikla ar agitacija yra baudžiama mirtimi. Tas sovietinis kodeksas, beveik be pakeitimų, yra primestas ir vadinamoms sovietinėms respublikoms.

Faktiniu požiūriu tokia teisė — teisė atsiskirti — yra, žinoma, be jokios prasmės kariškai okupuotame ir diktatūriškai valdomame krašte, kuriame gyventojai neturi jokių priemonių pareikšti savo nusistatymui ir savo valiai. Kai 1936 metais, netrukus po paskelbimo vadinamosios Stalino konstitucijos, kurioje toks nuostatas yra įrašytas, vienas Amerikos žurnalistas paklausė Staliną, ar iš tikrųjų sovietinės respublikos gali išeiti iš Sąjungos, jis atsakė „pust poprobujut!“ — lai tik pabando!

Sovietų Komunistų Partijos XX-me Kongrese Maskvoje savo pasakytoje kalboje, kurioje jis pasmerkė kai kuriuos Stalino nusikaltimus, Chruščiovas praėjo tylomis pro Stalino papildytus, susimokius su Hitleriu, tarptautinius nusikaltimus, liečiančius Pabaltijo ir kitas dabar pavergtas Centro ir Rytų Europos valstybes, tuo būdu netiesiogiai juos prisiimdamas.

Aš esu laimingas galėdamas konstatuoti, kad beveik visų laisvųjų valstybių vyriausybės atsisakė pripažinti prievartinę Pabaltijo valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą ir kad visa eilė jų tebepripažįsta teisėtos ir laisvos Lietuvos vyriausybės paskirtuosius diplomatinius ir konsularinius atstovus. Dabartinis teisinis Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių statutas yra ir padrąsinimas mums ir drauge svarbus vilties šaltinis, kad mūsų valstybės ir v bus laisvos ir nepriklausomos.

Savo kalboje, pasakytoje iš Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos tribūnos, Nikita Chruščiovas akiplėšiškai pozavo kaip piktas antikolonistas ir kovotojas už laisvą tautų apsisprendimą ir nepriklausomybę. „Sovietų Sąjungai“, teigė jis, „yra lengva kalbėti už kolonijinių režimų panaikinimą, **nes Sovietų Sąjunga neturi kolonijų**“. Pagal Sovietų premierą, tik carų imperija buvo nusikaltusi kolonizmu, nes buvo pavergusi daugelį tautų Vidurinėj Azijoj, Kaukaze, Užkaukazyje ir kitur, ir kad sąlygos „tose carinės imperijos žemėse vargu bau skyrėsi nuo anų kolonijų“ (jis turėjo galvoje vakarietiškąsias kolonijas), „nes jos buvo autokratijos ir kapitalizmo žiauriai išnaudojamos“.

Chruščiovas taip pat pripažino, kad „carų imperija laikėsi tik durtuvais ir tautų pavergimu“. Kad pateisintų ir jo paties tęsiamąjį svetimų tautų laikymą vergovėje, jis įtikinėjo, kad po spalio revoliucijos tos tautos yra padariusios didelę ūkinę ir kultūrinę pažangą, kuri, esą, paverte jų praeityje buvusį pavergimą į dabartinį sugyvenimą kaip lygus su lygiu...

Pažiūrėkime, ką sako faktai, kokia yra tikrovė.

Moderniojo po pirmojo pasaulinio karo kolonizmo istorija yra laipsniško užjūrinio klasinio ar vakarietiško tipo kolonizmo nykimo ir nepaprastai didelio sovietinio tipo, arba plėtimosi kaimynų sąskaiton, kolonizmo išbujojimo istorijoj.

Eidama carų Rusijos pramintais takais, vartodama jėgą, sąmokslą ir grasinimą, Sovietų Rusija žymiai išplėtė savo ribas Euraziškame žemyne. Kaip tat yra konstatavęs 1955 metais Bantungo Konferencijoj Irako premieras, komunistinė Sovietų Rusijos diktatūra yra išvysčiusi „naują kolonizmo formą, daug pavojingesnę nei senasis kolonizmas... Šiandien komunistinis pasaulis laiko pavergęs tautas Azijoj ir Rytų Europoj daug platesniu mastu nei bet kuri senesnioji kolonijinė valstybė. Komunizmas, Filipinų delegato generolo Carlos P. Romulo žodžiais, yra įvedęs „naują super-barbarizmą, naują super-imperializmą, naują super-valstybę, kuri triuškina laisvę visur ten, kur tik išsiplečia jos galia“. JAV prezidentas ir Didžiosios Britanijos premieras savo 1956 m. vasario 1 d. Washingtono Deklaracijoj Sovietų Kolonizmą pasmerkė šiais žodžiais: „Vien tik Europoje apie šimtas milijonų žmonių dešimtyje anksčiau buvusių nepriklausomų valstybių prieš jų valią yra priversti dirbti komunistinės Sovietų Valstybės didesnei garbei ir padidėjimui...“

Spalio revoliucijos pastatytoji Sovietų vyriausybė nėra grąžinusi laisvės nė vienai carų užkariautai tautai, bet tebelaiko jas pavergime jėga. Žiaurus Ukrainos, Kaukazo ir Belorusijos respublikų trumpalaikės nepriklausomybės sutriuškinimas, kaip ir daug kraujo pareikalavę Pabaltijo valstybių ir Lenkijos nepriklausomybės karai prieš Sovietų intervenciją 1919-20 m., yra vykę ne taip seniai, kad būtų užmiršti.

Po 19 metų pertraukos imperialistinės Sovietų tendencijos atgijo ir sustiprėjo antrajam pasauliniam karui prasidėjus. 1939 m. rugpiūčio 23 d. Stalinas pasirašė nelemtąją sutartį su Hitleriu. Ta sutartimi abu diktatoriai pasidalijo žymią Centro ir Rytų Europos dalį. Vienas po kito įvykiams greitai riedant, raudonoji armija 1939 m. rugsėjo 17 d. užpuolė Lenkiją ir pradėjo imperialistinį karą prieš Suomiją, už kurį ji buvo Tautų Sąjungos pakaltinta agresorium ir išmesta iš tos pasaulinės organizacijos. Nepaisydama to, Rusija pasigrobė vertingas Suomijos sritis. 1940 m. birželio mėn. ginkluotos Sovietų Rusijos pajėgos nusiaubė Lietuvą, Latviją ir Estiją ir jas jėga įjungė į Sovietų Sąjungą. Tuo pačiu metu ir taip pat pavartojusi jėgą, Sovietų Sąjunga užgrobė Rumunijos provincijas Besarabiją ir Šiaurės Bukoviną ir Čekoslovakijai priklausiusią Karpato-Rusiją. Taigi vien tik 1939-40 m. 24 milijonai nerusų, gyvenusių 182.000 kv. mylių plote buvo pajungti Maskvos raudonajai vėliavai.

Sekusiųjų po to aštuonerių metų bėgyje Sovietų Sąjunga jėga ir klasta pavergė šias suverenines ir nepriklausomas Centro ir Rytų Europos valstybes: Lenkiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją ir Čekoslovakiją. Albanija tapo paversta Sovietų kolonijinės imperijos prietilčiu prie Adrijos. Okupuotajai Rytų Vokietijos daliai Maskva užkorė sau paklusnų marijonetinį komunistų režimą. Tas klaikus sovietų kolonijinių užkariavimų Europoje balansas baigėsi kruvinu heroiškos Vengrijos revoliucijos sutriuškinimu, kurį 1956 m. spalio-lapkričio mėn. atliko Sovietų tankai.

Sovietų kolonijinių užkariavimų ir kolonijinės plėtros vaizdas nebūtų pilnas, jei nebūtų suminėtos Kremliaus pastangos įsitvirtinti kai kuriose Pietų Amerikos valstybėse ir naujai išlaisvinamuose Afrikos kraštuose.

Jokia naujųjų laikų vyriausybė nėra sulaužiusi tiek sutarčių ir nepuolimo paktų, nėra paneigusi tiek tarptautinių chartų ar nebausta pasityčiojusi iš Jungtinių Tautų rezoliucijų, kaip kad tai yra padariusi Sovietų Sąjungos vyriausybė.

Galimas daiktas, kad stricto sensu ar teisingiau — techniškai, mūsų valstybės nėra kolonijos klasikine tos sąvokos prasme. Tačiau vidinė ir tarptautinė jų padėtis yra kur kas blogesnė, nei oficialiai laikomų „priklausomomis ar mandatinėmis teritorijomis“, kurios yra pakeliui į pilną laisvę ir kurios naudojasi Jungtinių Tautų globa.

Devynių Centro ir Rytų Europos valstybių pavergimas ir anksčiau carų užkariautų nerusų tautų laikymas Sovietų vergovėje yra naujos kolonizmo formos — sovietinio kolonizmo — išraiška. Sovietinio kolonizmo padariniai yra kur kas piktesni, nei šiandien jau mirštančiojo vakarietiško kolonizmo. Visos čia suminėtosios tautos buvo užkariautos jėga ir yra pajungtos užkariautojo valiai, kuris uzurpuoja visus svarbesniuosius nutarimus, užkaria pavergtiesiems savo politinę valią ir išnaudoja juos ekonomiškai, o tai ir yra pagrindiniai bendrai pripažinti kolonijinio valdymo požymiai. Visai nesvarbu, ar tie kraštai yra nukariauti užjūryje, ar jie yra buvę užkariautojo kaimynai.

Laisvieji Jungtinių Tautų nariai prasilenktų su savo elementarine pareiga ir pastatytų į pavojų jų pačių saugumą ir žmonijos ateitį, jei jie formaliai nepasmerktų sovietinio kolonizmo visose jo formose ir apraiškose ir nepareikalautų, kad pavergtosios Europos valstybės, turinčios šimtmetines laisvės, kultūros ir ūkinės pažangos tradicijas, galėtų valdytis kaip jos pačios nori. Sovietinio kolonizmo Centro ir Rytų Europoje panaikinimas yra ir bus pagrindinė taikos įgyvendinimo ir išlaikymo sąlyga.

PROF. STEPONAS KAIRYS VĖL SUSIRGO

Gauta žinių, kad neseniai atsigavęs po sunkios ligos ir vėl grįžęs prie darbo—tvarkyti savo parašytųjų atsiminimų sekančios knygos — prof. Stp. Kairys, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, vėl sunkiai susirgo.

PROF. M. BIRŽIŠKA BUVO UŽPULTAS

Los Angeles, netoli savo namų, buvo užpultas prof. M. Biržiška ir užgautas.

Abu užpuolikai (juodukai) pabėgo, kai duktė pro langą pradėjo šauktis pagalbos. Profesorius buvo nesunkiai sužeistas.

DUJOTIEKIO TVARKARAŠTIS

Iš Ukrainos vedamoji dujotiekio vamzdžių linija jau peržengė Maskvos nustatytąją Lietuvos sieną ir artėja į Vilnių, kur jau pradėjo skubėti rengti vietinį vamzdžių tinklą. Pradėti dujotiekio vamzdžių tinklo rengimo darbai ir Kaune. Vilniui dujas žada pradėti tiekti ateinančių metų rudenį, o Kaunui — 1962 metų rudenį.

(LNA)

Kova prieš „spekuliantus“

(E) Lietuvoje pastaruoju metu sugrieztinta kova su vadinamais „spekuliantais veltėdžiais“, kurių esą dar labai daug. Kai kuriose Lietuvos vietose buvo suruošti net mitingai tuo klausimu, šūkiu „Kas nedirba — tas nevalgo“. Tokiuose parengimuose paprastai dalyvauja ir prokurorai.

BOLŠEVIKAI JAU RAŠO REZISTENCIJOS ISTORIJĄ

J. VIDZGIRIS — (ELI)

Ištisą dvidešimtmetį Sov. Sąjunga tarptautinės teisės požiūriu nepriekaištingai gerbė trijų Pabaltijo valstybių nepriklausomybę ir tik slapčia kėsinosi atgauti išsprūdusį carinės Rusijos „palikimą“. Pasinaudodama Hitlerio beprotišku planu įžiebti antrąjį pasaulinį karą, slaptai išsiderėjo laisvas rankas Pabaltijy. Prasidėjusiojo karo sukeltosios panikos metu tyliai įvedė savo kariuomenę. Pagaliau visai Europai liepsnojant, nebuvo jokios rizikos, jog kas nors užgirs trijų mažų tautų bevilitišką pagalbos šauksmą. Tik nėra pasaulyje jėgos, kuri nuslopintų skriaudžiamos tautos balsą.

Tikrovė greitai išblaškė sovietines pradinių laimėjimų iliuzijas Lietuvoje. Dar tebevykstant „liaudies seimo“ rinkimų vaidinimui, visame krašte ėmė organizuotis gai valingas pasipriešinimas. Netrukus vadovaujantis vaidmuo atiteko vieningai kovos organizacijai — Lietuvių Aktyvistų Frontui (LAF). To dėka pirmojo bolševikmečio rezistencinę veiklą apvainikavo 1941 metų birželinis tautos sukilimas ir jo paskelbtoji Lietuvos laikinoji vyriausybė (LLV). Tuo būdu prieš visą pasaulį buvo nuplauta okupacijos gėda ir krauju paliudytas lietuvių tautos noras laisvai ir nepriklausomai tvarkytis.

Kaip jie aiškina tautos sukilimą

Prieš faktus, kaip sakoma, nėra argumentų. Ir tik dabar, artėjant sukilimo dvidešimtmečiui, bolševikai atgavo žadą. Šitas klausimas pirmą kartą, palyginti, išsamiai paliestas naujausiame LTSR Mokslų Akademijos Darbų numeryje (Ser. A, 2-9, 1960, 133-151 psl.). Kaip pati antraštė „Buržuazini nacionalistai hitlerininkų vokietininkų tarnyboje 1939-1941 metais“ rodo, straipsnyje stengiamasi suniekinti lietuvių tautinį pasipriešinimą ir pavaizduoti prohitleriniu, jeigu ne tiesiog hitleriniu, veiksmu.

Straipsnio autorė A. Gaigalaitė LAFo pradžią stengiasi išvesti iš panašaus pavadinimo trumpai prieš Klaipėdos krašto užėmimą ten veikusio opozicinio branduolio — Lietuvių Aktyvistų Sąjungos, kurios veiklai pavaizduoti nepagailėjo vietos. Pagrindinį vaidmenį toje sąjungoje priskirdama voldemarininkams, o šiuos laikydama tiesiog nacių agentais, autorė tuo būdu pailiustruoja kompartijos istorijos institutą nustatytą liniją: prilipinti hitlerininkų etiketę lietuviškajai rezistencijai, nes jos ilgiau nebeįmanoma nutylėti. Toks mėginimas visai ne naujiena. Antai, savo metu lietuvių nepriklausomybės reikalavimus tūli lenkų sluoksniai pasauliui aiškino irgi „vokiškomis intrigomis“.

Straipsnis neva paremtas „archyvine medžiaga ir to meto periodine spauda“. Niekas neabejoja, jog bolševikų archyvuose saugojama daug vertingesnės medžiagos iš kalbamojo laikotarpio, kuris tačiau gerai žinomas ir Vakaruose. Gal todėl autorei buvo leista tik šiek tiek pacituoti Mokslų Akademijos centrinės bibliotekos rankraštyną, paminėti Centrinį valstybinį archyvą, na, ir komparijos ck „partarchyvą“ su prasimanytais „sabotažais“. Iš tuometinės spaudos teminimi „Bendras Žygis“, „Į Laisvę“ Nr. 4 (sukilimo aprašymas) ir... 1959 m. „Komjaunimo tiesa“ (ištrauka iš vysk. P. Ramanausko tardymo protokolo).

Nori užbėgti už akių

Įdomu pastebėti, kad straipsnyje neginčijama, jog slaptoji pasipriešinimo veikla prasidėjusi dar prieš LAFo susikūrimą, kad ji rėmėsi studentija, moksleivija, kariais. Savotiškai suktai skamba argumentas, jog Aktyvistų vadovybė buvusi nacių iš anksto įspėta nekelti nepriklausomybės klausimo, tačiau nepaklausiusi ir tuo... apgavusi lietuvių tautą. Minima visa eilė asmenų, kurių žymi dalis šiuo metu gyvena užsienyje.

Neatrodo, jog šitas straipsnis skiriamas gyvenantiems Lietuvoje. MA Darbai, kaip žinoma, tėra spausdinami 1.000 egz. tiražu. Jų didžioji dalis siunčiama mainais užsienių bibliotekoms, o kita išsiuntinėjama mokslinėms įstaigoms Sov. Sąjungos viduje. Jų turinys, taigi, prieinamas tik siauram rateliui režimui patikimų asmenų.

Paskelbtąjį straipsnį tenka daugiau vertinti kaip pastangą užbėgti laisviesiems lietuviams už akių besiartinančio sukilimo ir laikinosios vyriausybės dvidešimtmečio proga. Kažin, ar nebūtų pats gražiausias atsakymas, jeigu šiapus kas nors pasirūpintų surinkti į vieną rinkinį visą palaidai paskelbtą 1941 m. sukilimo medžiagą, ją papildant laivėje gyvenančiųjų to meto veikliųjų, ypač vadovaujančiųjų, asmenų prisiminimais?

SOVIETŲ PAJĖGOS BALTIJOS JŪROJE IR JOS PAKRAŠČIUOSE

(E) Koelne leidžiamas biuletenis „Wehr politische Information“ 37-je laidoje plačiai pavaizduoja sovietines pajėgas Baltijos jūros erdvėje. Tos pajėgos yra sutelktos į „Baltijos karinę apygardą“, kuri geografiškai apima Estiją, Latviją, Lietuvą ir Karaliaučiaus sritį. Apygarda priklauso Sovietų Sąjungos Vakarų sričiai, kurios pajėgos yra nuolatiniame mobilizaciniame stovyje. „Baltijos karinės apygardos“ vyriausias vadas šiuo metu yra generolas Busakowsky, kurio būstinė yra Rygoje.

Taikos metu „Baltijos karinė apygarda“ turi 15 kariuomenės ir 6 oro pajėgų divizijas. Į jas įeina ir šarvuočių divizijos. Viso tose divizijose yra apie 200.000 vyrų.

„Baltijos kariniame laivyne“ yra šiuo metu 5 kreiseriai, 60 naikintojų, 130 povandeninių laivų, 260 greitųjų laivų, didelis skaičius pagelbinių laivų. Vyriausios sovietų laivyno bazės yra Taline, Rygoje, Liepojuje ir Piliavoje, neskaitant mažesnių bazių. Laivyno vyriausioji būstinė yra Piliava. Šiuo metu laivynui vadovauja viceadmirolas Orel. Gretimame Karaliaučiuje yra „Baltijos laivyno“ oro pajėgų vadovybė, kuri savo žinioje turi daugiau kaip 1.000 lėktuvų. Laivynas turi viso apie 200.000 vyrų.

Į „Baltijos karinę apygardą“ įeina dar ir kelios specialios formacijos.

Skaitoma, kad „Baltijos karinė apygarda“ turi viso apie 455.000 vyrų. Jeigu pagal Chruščiovo garsiuosius „nusiginklavimo“ planus ir būtų demobilizuota iš to skaičiaus apie 75.000 vyrų, tai šitai liestų tik eilinius karius, ne specialius dalinius.

Vokiečių kariniai sluoksniai mano, kad iš sovietinių raketinių bazių ties Karaliaučium raketos galėtų pasiekti ne tik Skandinaviją, Angliją, Ispaniją, Italiją ir Afriką, bet ir Ameriką (Vašingtonas yra apie 8.000 km nuotolyje nuo Karaliaučiaus).

Akivaizdoje tokios padėties visai suprantama, kodėl NATO organizacija stiprina savo pajėgas ir kodėl Vakarų valstybės reikalauja ne tik nusiginklavimo, bet ir griežtos kontrolės.

Septynios DIENOS

H. GAITSKELL LAIMĖJO

Britų Darbo partijos suvažiavime daugumą balsų gavo rezoliucija, reikalaujanti, kad D. Britanija nusiatomintų ir atsisakytų amerikiečių bazių. Partijos parlamentarinės frakcijos vadas H. Gaitskell priešinosi tokiam nusistatymui, dėl to buvo reikalaujama, kad jis atsistatydintų.

Vis dėlto jis perrinktas frakcijos vadu.

POLITIKA LIEKA TA PATI

Prez. gen. de Gaulle pareiškė, kad Alžyro klausimu politika lieka ta pati. Jeigu nepasisekę susitarti, tai dėl to esanti kalta sukilėlių vadovybė.

Galimas dalykas, kad prezidentas pagal konstituciją paimsiąs pats aukščiausiąją valdžią į rankas ir tada išspręsiąs Alžyro klausimą.

VOKIEČIAI PRIEŠ KOLŪKIUS

Nemažas skaičius R. Vokietijos buvusių ūkininkų reiškia nepasitenkinimo savo padėtimi kolūkiuose ir reikalauja, kad nuo 1961 m. pavasario jiems būtų leista grįžti ūkininkauti paskirai.

Komunistų partija tokius reikalavimus priima nervingai ir tvirtina, kad kaime dar yra ideologinių neaiškumų ir kad nerimą kelia buvę stambieji ūkininkai.

PRIEMONĖS ALŽYRE

Suėjo 6 metai nuo Alžyro sukilimo prieš prancūzus pradžios, ir į miestus buvo sutraukta kariuomenės sustiprinimų, tikintis, kad gali prasidėti susidūrimai. Sukaktis praėjo ramiai, bet egzilinės vyriausybės galva Abbas iškėlė mintį, jog Alžyrą reikia sujungti su Tunisu.

Kai kur buvo suruoštos demonstracijos, reikalaujančios Alžyrui nepriklausomybės (Irake, Kinijoje).

KARINĖS PASLAPTYS MASKVOJE

Ryšium su parlamento nario Frenzel suėmimu už šnipinėjimą V. Vokietijos gynybos ministeris Strauss pareiškė, jog yra pagrindo tikėti, kad visos karinės paslaptys yra jau Rytų Berlyne, Prahoje ir Maskvoje.

DR. FISHER MATYSIS SU POPIEŽIUM

Canterburio arkivysk. Dr. Fisher matysis su popiežium Jonu XXIII.

„Osservatore Romano“ rašo, kad tai bus mandagumo vizitas. Apskritai spauda šiame popiežiaus pasimatyme su protestantiškuoju dignitorium nori įžiūrėti tų bažnyčių ryšio glaudėjimą.

ATOMINIŲ POVANDENINIŲ BAZĖ

Skotijoj, Holy Loch, amerikiečiai gavo atominių povandeninių laivų bazę.

Kadangi tokių laivų buvimas yra susijęs su pavojais pačiam kraštui, nes laivai ginkluoti raketomis, tai D. Britanijos ministeris pirmininkas yra pareiškęs, jog dėl galimų veiksmų visada bus tariamasi, išskyrus atvejus, kai reikia skubiai veikti.

PARLAMENTARAS SUIMTAS KAIP ŠNIPAS

V. Vokietijos parlamento narys iš Sudetų krašto Frenzel buvo suimtas kaip šnipas su keliais savo bendradarbiais.

Dirbo jis Čekoslovakijai.

Spėjama, kad šnipinėjimu verčiąsis dar ir kitas parlamento narys.

KOMUNISTŲ PARAMA ALŽYRO SUKILĖLIAMS

Abbas, Alžyro sukilėlių vyriausybės ministeris pirmininkas pareiškė, kad iš Rusijos ir Kinijos būsią gauta visokeriopos pagalbos. Jis buvo jau nuvažiavęs Kinijon ir Rusijon.

M. SIMS POEZIJOS RINKTINĖ

Kai metai truputį pradeda slėgti pečius, rašytojai ir poetai mėgsta dirstelėti atgal ir pristatyti visuomenei ištisais tomais savo ligi tol parašytuosius darbus, kurių dalį skaitytojas gal buvo ir beprimirštąs. Šekite, skaitykite, gėrėkitės! Tai mano kūrybinio darbo dovana jums!

Kai kurių savo poetų ir rašytojų net ir svetur turime pakartotą naujomis laidomis (Krėvės tomai) ar rinktinėmis (Putinas-Mykolaitis, Binkis, Mikuckis, Brazdžionis, Aistis, Santvaras) ankstyvesniąją kūrybą. Dabar susilaukėme tokios rinktinės Marijos Sims Černeckytės: **Ant kryžkelių senų**.

M. Sims Černeckytė, greičiausia, net ir nepretenduoja gretintis su Mykolaičiu-Putinu ar Brazdžioniu, Aisčiu, Santvaru, tais mūsų poetais, kurie turėjo ir talentus ir dar literatūrinio gyvenimo aplinką ir dėl to iškilo į pirmuosius. Šiems literatūra, poezija buvo gyvenimas, ieškojimas, dvasinė duona, bet visada kasdieninė.

Sims Černeckytei poezija bus buvusi greičiau tik šventadieninė duona, kada ji po kitų darbų ir rūpesčių sėdo prie popieriaus lapo ir liejo jame savo jausmus kaip lietuvė patriotė, visuomenininkė, savo krašto ir jos gamtos mylėtoja, kaip lietuvė ir kaip žmogus. Rašydama ji per daug nesirūpina, ar tasai rimas eilutės gale yra toks visiškai karališkai idealus, rinktinis ir ar posmu išreikštasis vaizdas negalėjo būti dar gražesnis, negu yra. Tokiam rūpesčiui gal nebuvo ir laiko, atsidėjimo, o taip pat ir pasiruošimo, kuris šiais laikais ypač reikalingas iškelti poezijai į aukštus padebesius.

Palyginti, stamboka jos poezijos rinktinė knyga (242 psl.) išleista, kaip atrodo, jos artimųjų ir bičiulių pastangomis, Vyt. Alanto suredaguota ir aprūpinta biografine apybraiža. Šitas tai įvadinis V. Alanto straipsnis-studijėlė kaip tik ir parodo, kad poezijai M. Sims Černeckaitė niekados nesiruošė o, grečiau tik grūmėsi dėl šviesesnės dienos jaunystėje ir įsisuko į visuomeninio gvvenimo sūkurius vėliau, kai asmeninės sąlygos pasidarė įmanomesnės. Poezija jai buvo daugiau savo jausmų ir išgyvenimų išliejimas, daugiau net menas tik sau pradžioje. Bet jeigu buvo rašoma net ir sau išlieti, išsakyti, apraminti, tai vis dėlto tas patraukimas nesibaigė po pirmųjų bandymų. Nedalyvaudama su savo poezija literatūros žurnaluose ir nesivaržydama su pateptaisiais, ji davė ką parašiusi laikraščiams arba leido atskirais rinkiniais (iš leido trejetą rinkinių). Žodžiu, nesiveržda-ma į poezijos didžiąsias aukštumas, ką parašiusi davė liaudžiai, eiliniam skaitytojui, kuris nesveria rimų ir ritmo, o gyvena mintimi, jausmu, neieškodamas puošnumo. Vadinas, Marija Sims, gyvendama Amerikoje ir ten darbuodamasi, bus nusipelniusi liaudies poetės vardą, vardą poetės, kuri yra nuolatiniuose ryšiuose su liaudimi — eiliniu žmogumi.

Šita jos poezijos rinktinė būtų lyg ir ata skaita ligi šiol praeitojo kelio, duodanti progos ir įvertinti jos darbą. O atsakymas, be kita ko, būtų dar ir toks, kad labai gaila, jog sąlygos neleido poetei savo kūrybos padaryti kasdienine dvasinė duona, kasdieniniu gyvenimu, kai pagrindinis rūpestis išvirsta į rūpestį savo kūryba. Tai būtų buvęs laimėjimas mūsų literatūrai, nes M. Sims Černeckytei talento niekas negali paneigti ir niekas neneigia. **K. Abr.**

— — — — —

Marija Sims Černeckytė

OBELIŲ ŽIEDUOSE

Skrenda mano mintys,
O aš jas vejuosiu:
Čia, va, pasislėpsiu
Obelių žieduose.

Išdykęs vėjelis
Draiko mano plaukus,
Nežinau kur bėgsiu,
Tavęs nesulaukus...

Aš savo dalelę
Medžiams išdainuosiu;
Šakas glamonėsiu,
Žiedus išbučiuosiu...

O jei tu ateisi,
Pati pražydėsiu: —
Obelių žieduose
Su saule spindėsiu...

RUDENĖLIS

Gražus tas mūsų rudenėlis,
Nors gelsta, vysta laukų gėlės.
Siūbuoja šakos, lapai krinta;
Diena jau daug vėliau prašvinta.

Padangė margsta debesėliais;
Jau apsiniauks... štai, saulė vėlei!
Staiga nukris lietaus lašelis, —
Ir lapas ritasi pro šalį.

O vėjai lygsvaros netekę
Svajone, lyg tas paukštis, lekia.
Ir marga marga tau akyse...
O ką tu rudeniui sakysi?

Šiaurinių vėjų nepabarsi...
Griaustinis subildėjo garsiai;
Stovi, žiūri — veidai nubalę, —
Ir kažkodėl tau širdį gelia.

Nors ir gražus tas rudenėlis...
Ir galvą dar eini pakėlęs;
Tau ašara ant veido krinta,
Kad vasara su vėjais skrenda...

LIETUVIŠKI ŠOKIAI PO SOVIETINE VĖLIAVA

Keturi Švedo ansamblio šokėjai —Emilija Gužinskaitė, Nijolė Petrylaitė, Vytautas Buterlevičius ir Juozas Gagiškis — yra įjungti į 29 asmenų grupę, kurią Sovietų Sąjunga išsiuntė maždaug trims mėnesiams į Pietų Ameriką „Sovietinės kultūros" reprezentuoti. Grupėje yra šokėjų iš Rusijos, Armėnijos, Uzbekijos, Gruzijos, Moldavijos, Latvijos ir Lietuvos. Mišinys sudarytas sąmoningai, siekiant pabrėžti Pietų Amerikai, kad Sovietija esanti „dau giatautė šalis", kur atskiros tautos tik „vieno vainiko gėlės". Šokėjus parinko ir šoktinus šokius atrinko sovietinės kultūros ministerijos komisija Maskvoje. Švedo ansamblio šokėjai tenai parodė septynis šokius, iš kurių rusai valdininkai išsirinko keturis: Klumpakojį, Lenciūgėlį, Jonkelį ir Oželį. Klumpakojį valdininkai pavedė šokti ir pasauliniame liaudies šokių konkurse Argentinoje. (LNA)

NELEMTA „LIETUVIŠKOSIOS OPEROS" REPREZENTACIJA MASKVOJE

Spalio 11 d. į Maskvą išvyko pasirodyti „tautų draugystės teatre", Kremliuje, Kauno Muzikinio Teatro trupė. Jie tenai rodys „lietuvišką operą" „Frank Kruk" ir operetę „Meilė ir skarda". Abu dalykai nelietuvio autoriaus (Benjamino Gorbulskio), ir bent vienas jų, būtent, „Frank Kruk", iš viso nevykusi ir nelemta „lietuviškos operos" reprezentacija. Tai pagal Cvirkos pavyzdį komiškos operos forma bandoma daryti Amerikos lietuvių gyvenimo parodiją, liečia laikotarpį maždaug tuojau po pirmojo karo. Oficialiai tas dalykas giriamas, rodos, daugiausia todėl, kad tai „prieš Ameriką". Operetės tema irgi labai artima puslapiams iš agitatoriaus bloknoto. (LNA)

ŽADA NAUJOVĘ KAUNO KINO TEATRUOSE

Kauno kino teatruose žada įrengti „vaikų kambarius", kur tėvai, eidami žiūrėti filmų, galėsią (panašiai, kaip paltus rūbinėse) „pasidėti" mažamečius vaikus. Tuo tarpu dar nenustatyta, ar reiks už vaikų saugojimą mokėti ir ar reiks įrodinėti, kad namie nėra su kuo vaikus palikti. (LNA)

KEIČIA ARCHITEKTŪROS REIKALŲ ADMINISTRATORIŲ

„Ryšium su perėjimu į kitą darbą" atleistas iš ligšiolinių pareigų Statybos ir Architektūros Reikalų Komiteto pirmininkas Stasys Vabalevičius. Atleidimas paskelbtas spalio 10 dieną. Įpėdinio paskyrimas dar nepaskelbtas. (LNA)

SEKMADIENIO RIMČIAI

PAKILIMO GARSAS

Lapkričio 13 dieną, priešpaskutiniame sekmadienyje prieš Adventą, girdime pagal šv. Matą (IX, 18-26) evangeliją apie du Jėzaus Kristaus stebuklus: staigų pagydymą iš įsisenėjusios ligos ir mirusiosios atgaivinimą. Šventieji evangelistai Morkus ir Lukas tą įvykį irgi paliečia V ir VIII skyriuose.

Kiek aukščiau tas pats evangelijos skirsnis kalbėjo apie stabo ištiktojo pagydymą, apie pašaukimą į apaštalus muitininko Mato... Nežiūrint didžių ženklų ir stebuklų, kieto sprando fariziejai vis išrasdavo Jėzui priekaištų.

Kuomet nusidėjėlio muitininko Mato namuose, kuris tik ką metė tautiečių pasmerktą užsiėmimą ir tapo dieviškojo Mokytojo artimu mokiniu, Jėzus skelbė toliau savo mokslą, atskubėjo sinagogos vyresnysis Jajiras. Gal būt ir jis pats buvo sprendęs pinkles Jėzui Kristui. Dabar gi, puolęs prie Išganytojo kojų, jį pagarbino ir meldė: „Viešpatie, mano duktė ką tik mirė; bet ateik, padėk ant jos savo ranką, ir ji bus gyva". Jėzus netrukdamas, apsuptas apaštalų ir gausių klausytojų, pasuko link nelaimingojo tėvo namų. Pakeliui spūstyje dvylika metų sirgusi, išleidusi gydytojams daug pinigo, bet nepasveikusi moteriškė prisispaudė prie didžiojo Gydytojo ir palietė jo drabužį. Ji tvirtai tikėjo: „Jei paliesiu tik jo drabužį, išgysiu". Jėzus žinojo, kas atsitiko ir tarė: „Pasitikėk, dukterie, tavo tikėjimas tave išgelbėjo". Ir moteriškė akimirksnyje pagijo.

Jajiro namuose jau aidėjo pasamdytų raudotojų balsai ir gedulo muzika. Jėzus viską nutildė tardamas: „Pasitraukite, nes mergaitė nėra mirus, bet miega". Jis priėjo lavoną, paėmė už rankos ir vietine kalba tarė: „Talita kumi!", tai yra: „Mergaite, kelkis!" (Mrk., V, 41). Dvylikametė mergaitė atsikėlė ir vaikščiojo. Tai pamatę, iš Jėzaus nebesišaipė nė vienas. Garsas apie įvykį „pasklido po visą aną šalį" (Mt., IX, 26).

Tą patį garsą girdi dabarties žmogus. Balsas skamba sunkiai apskaičiuojamai gausybei ligonių, mirštančių ir mirusių. Kūno negalių gausu. Dar daugiau sielos žaizdų. Kristui šios žaizdos pirmiausiai rūpėjo, nes jos skaudesnės už pirmąsias.

Pabandykime mintimi aprėpti pasaulį, milijardus žmonių, milijoninius didmiesčius... Kiek kūno ligonių, mirštančių ir šiandien mirusių! Tai paliečia dar didesnį skaičių sielų. Su Dievo tvarka, įsakymais prasilenkimas, jų atmetimas veda į sielos ligą, agoniją ir pačią mirtį. Labai dažnai ir į kūno griuvėsius. Milijoniniai dienraščių tiražai šitai kasdien akivaizdžiai paliudija.

Dvylika metų sunkiai sirgusi moteriškė Jėzumi gyvai pasitikėjo ir akimirksnyje pasveiko. Įtikėjo Jajiras, ir dukterį Jėzus prikėlė. Įtikėjimas evangelija ir jos įgyvendinimas gali pagydyti dar senesnes sielos opas, pakelti ne vieną dukterį ar sūnų prasmingam gyvenimui. Gali sustiprinti net sveikatą ir pailginti amžių. Šeimose bei tautose gali sumažinti raudotojus bei gedulingą muziką. Juk ir vienam asmeniui pagerėjus, jau pagerėja šeima, visuomenė, tauta, visas pasaulis.

Yra nuolat aidinčių garsų. Nuo Šventraščio lapų, nuo altoriaus Namelio, per Apaštalų Sostą —Bažnyčią sklindąs balsas lietuvio sąžinėje irgi nenutilsta: „Kelkis! Pasitikėk!"

S. Matulis, MIC

ARTINASI KALĖDOS

GERIAUSIA DOVANA — LIETUVIŠKA KNYGA

Vaikams:

Čiurlionytė — Mažasis pianistas, paruošiamasis vadovėlis fortepionui — 0.11.6.

Iliustruota liaudies pasaka — Vištytė ir gaidžiukas — 0.2.9.

A. Gustaitis — Algis Trakys ir taksiukas Šleivys. Jų nuotykiai Lietuvos kaime. Pirmas spalvotas kartūnas — 0.14.8.

V. Bieliajus — Evening Song — lietuviškos pasakos anglų kalba — 22 šil.

Suaugusiems:

J. Balys — Lithuanian Narrative Folksongs — 1.5.8.

Kun. J. Danielius — Mišių paslaptis — 0.14.8.

N. Mazalaitė — Piūties metas — 1.7.6.

Daudzvardienė — Lithuanian Recipes — 0.14.8.

Mingirdas — Smulkioji tautosaka (Patarlės, priežodžiai, posakiai) — 1.2..0.

W. Somerset Maugham — Dažytas Vualis — 1.2.0.

Andriukaitytė — Jaunai inteligentei, apsirengimo, kosmetikos ir gražaus elgesio menas — 0.11.6.

I. Šeinius — Vyskupas ir velnias —1.2.0.

L. Tolstojus — Anna Karenina, 2 knygos (4 dalys) — 2.17.0.

A. Kairys — Diagnozė, 3 veiksmų komedija — 0.14.8.

Merkelis — Tumas Vaižgantas — 2.3.0.

Kun. Pikturna —Amžinoji auka —0.14.8.

Kairys — Lietuva budo — 1.19.0.

Šitos ir šimtai kitų knygų, maldaknygių, plokštelių galima gauti. Reikalaukite katalogo. Rašyti: **DAINORA, 49, Thornton Ave., London, W.4.**

Išmintingas žmogus pagal svetimas klaidas pasitaiso savąsias. **Syrus**

ALEKSANDRAS BAUŽA

RUDA BEŽDŽIONIKĖ

APSAKYMAS

1.

— Jūs viena?.. — kažkodėl sumišęs, ne vietoje paklausė Leonardas Pakštas, jaunas docentas, atvykęs į Palangą pailsėti po ilgos geologinės ekspedicijos į Lietuvos šiaurę.

— Viena... Kaip matote... — ji tai ištarė pusbalsiu, lyg atsidususi.

Čia, kur tolumoje, prie Birutės kalno, kerojo nepaliestas žmogaus rankos pušynas, kauburiavo apaugę šiurkščia viksva kopos, plačia smėlio juosta leidosi prie jūros paplūdimys, o krantą skalavo tai rūsti, tai švelni banga, ši jauna moteris buvo panaši į Dianą, apsivilkusią melsvu maudymosi kostiumu. Taip bent šį ankstų rugpiūčio mėnesio rytą pasirodė mokslininkui ir viengungiui Pakštui.

Jis ją buvo matęs ne kartą. Žinojo, kad jos vardas Albina, kad į Palangą atvažiavo be vyro ir leido laiką madingai apsirengusių jaunuolių kompanijoj. Kartais šeštadieniais juodos spalvos limuzinu pas ją iš Vilniaus atvažiuodavo vyras, architektas Gulminas, žilas storulis su rūsčiu, paniuru siu veidu. Albina, eidama greta jo, panėšėjo į aukštą liekną mergaitę, rimtai žingsniuojančią su tėvu. Tai buvo nemalonus reginys, juo labiau, kad, išvažiavus vyrui, ji vėl tapdavo pabrėžtinai santūri, išdidi ir jos laikysenoje galėjai jausti įsakmų šaltumą, kaip, gal būt, ir derėjo ištekėjusiai jaunutei moteriai, atvažiavusiai į kurortą be vyro. Tada Albina Gulminienė docentui darė gerą įspūdį, ir ypač jį žavėjo jos šviesūs plaukai, nerūpestingomis garbanėlėmis pašiurpę ant galvos, liekna it jauno sprinterio figūra ir akys, didelės, žalsvos ir kaip rytmetinė banga tyros. Tik docentui buvo jos gaila.

Krante, erdviame tarsi baltų dykumų platybės, be jų, nė gyvos dvasios. Kurortininkai dar miegojo, už tankios želdinių sienos, saugojusios žemyną nuo lakiųjų Baltijos smėlynų, pienininkai baltomis striukėmis išvežiojo pieną ir kefyrą po krautuves, sargai šlavė ūksmingas alėjas, mašinos laistė gatvių asfaltą, o iš sanatorijų ir poilsio namų virtuvių sklido malonus viralo kvapas. Vienišas meškeriotojas, atsirėmęs į turėklus, rymojo ant tilto. Vandenyje plūduriavo iš kamščio padaryta plūdė.

Albina, nuo saulės įdegusi, — ir tas įdegimas ypatingas, su auksiniu atspalviu, taip įrudina saulė tik prie Baltijos jūros, — stovėjo šalia numesto ant smėlio dryžiuoto chalato ir žiūrėjo į putojančias bangų keteras. Ant jos nuogų pečių, kaklo, antakių, blakstienų dar virpėjo vandens lašai. Pakštas pastebėjo, kad ji lyg nusigandusi, susirūpinusi, truputį liūdna ir tyli. Šį rytą, atrodė, jis pamatė ją iš vidaus. Bet iš tikrųjų gražus išorinis apvalkalas kitąkart esti apgaulingas. Gal būt, ir išdidumas, ir santūrumas, ir įsakmus šaltumas slėpė savyje kažką gilaus, rimto ir, kaip rodėsi docentui, tragiško. Bet, rasi, tai Pakštui atrodė todėl, kad šį saulėtą rugpiūčio mėnesio rytą jame paaštrėjo jaunystės jausmas, toks negailestingas viskam, kas nejauna ir suseno.

Jis keletą sekudžių svyravo, nežinodamas, matyt, ką pasakyti, paskui kampuotu judesiu pakylėjo šiaudinę skrybėlę, jau kiek parusvėjusią nuo saulės, ir, linktelėjęs galvą, pasakė:

— Likite sveikos, — ir nusišypsojo. Įdegęs jo veidas su nublukusiais antakiais nuo šypsnio pasidarė nuoširdžiai atviras.

— Negi nepalydėsite manęs? — kaprizingai paklausė, žaismingai žvilgterėjusi į jauną žmogų ir tartum pirmą kartą pamačiusi jo geraširdišką veidą su baltais antakiais.

— Mielai... jeigu jūs norite.

— Žinoma, noriu! Jūs taip įdomiai pasakojate apie savo ekpedicijas, — ji įkišo kojas su rožiniais nulakuotais nagais į batelius be užkulnių, pakėlė nuo žemės chalatą ir, permetusi jį per ranką, vien maudymosi kostiumu nužingsniavo kartu su docentu.

Jie ėjo palei krantą link tilto. Kaip ir paprastai rytais, jūra alsavo vėsuma, sūria drėgme, neaprėpiama platybe. Saulė buvo dar žemai, ir du ilgi šešėliai, prasimušę pro permatomą vandenį, judėjo vilnėtu dugno smėliu.

Jauna moteris besijuokiančiomis akimis paskersavo į docentą.

— Tai, vadinasi, aukso ieškote? — lyg juokais, lyg rimtai paklausė.

Jos balso tone Pakštui pasigirdo pašaipa, ir jis sausokai atsakė·

— Lietuvoj, kaip žinote, aukso nėra.

— Jūs nepykite, — susigriebė ji. — Man tiesiog įdomu sužinoti, ar mūsų geologams tenka ieškoti aukso, ar ne?

— O kodėl jus tai domina? Nafta ir akmens anglis ne blogesni už šį metalą.

— Bet aukso ieškotojai... Tai juk taip romantiška! — atsiduso ir kiek ironiškai primerkė akis.

— Gal būt. Nesiginčysiu. Bet aš aukso neieškau. Mane domina degamieji skalūnai, kalkės, asbestas. Tai dabar mums kur kas svarbiau.

— Žinoma, žinoma, — raukdama kaktą, sutiko ji ir nutilo.

Jos nupuolusiame balse, kaip atrodė docentui, suskambėjo liūdesio gaidelė. O, gal būt, ir tai jam tik pasirodė, gal būt, tai buvo ne širdgėlos, o paprasto nuobodulio prasiveržimas. Jo darbas buvo įdomus, mokslininką prie jo traukte traukė, ir jis ištisomis savaitėmis, netgi mėnesiais būdavo ekspedicijose ir niekad to nesigailėdavo. Ekspedicijos praturtindavo jo patyrimą. Bet reikalauti, kad ir kitiems jo darbas būtų prie širdies, žinoma, neprotinga. Jis tai žinojo ir, pasakodamas apie ekspedicijas žmonėms, nieko bendra neturintiems su geologija, daugiausia kalbėdavo apie saulėtekius, vešlią žolę ežerų ir upių pakrantėse, apie miškus, nakčia atskleidžiančius savo paslaptis, apie paukščius, mėlynsparnes peteliškes ir dar apie tai, kas siejosi su kiekvieno žmogaus vaikyste ir jo šviesiausių dienų pergyvenimus. Gal būt, dėl to ir žmonės mėgdavo jo klausytis, o kai kas iš pažįstamų vadindavo poetu. Docentas eilių neraše, netgi nelabai jas mėgdavo, bet visai neįsižeisdavo, kai jį taip vadindavo.

Ir dabar, eidamas palei krantą ir lyg įsiklausydamas į ramų bangų ošimą, Pakštas su švelniu šypsniu, kuris teikė jo apyliesiam, nugairintam veidui savotišką pranašumo ir atlaidumo išraišką, kalbėjo apie nuostabų gamtos grožį, apie tai, kiek žavumo jos keruose, kokia ji sudėtinga, apgalvota ir tiksli.

— Juk net rytmečio rasa atlieka savo funkciją, — pratarė kiek iškilmingai, ir vėl lūpų kertelėse — šypsnis.

— O žmogus?..

— Tai irgi gamtos dalelė.

— Aš ne apie tai. Aš apie jo funkciją,— tyliai ištarė ji.

— O-o, tai didelė tema, mūsų gyvenimo tema, žmonijos kovos... Joje mūsų egzistencijos prasmė, — aistringai, be šypsnio pratarė docentas ir ūmai, tarsi kažką suvokdamas, paklausė: — O jūs baigėte ką nors?

Ji greit pažvelgė į mokslininką ir taip pat be šypsenos atsakė:

— Aš chemikė... — ir pasitaisė: — Tai yra aš baigiau chemijos fakultetą. — Jos veidas pasidarė rimtas, netgi griežtas. — Taip jau išėjo. Ištekėjau, vyras nepanorėjo, kad dirbčiau, na, aš ir sutikau. Ir likau viena... — Albinos skruostai, švelnaus saulės įdegio paliesti, šiek tiek įdubo, vaikiškai putlios lūpos susičiaupė, o akyse šmėkštelėjo skausmas. Tik šmėkštelėjo. Paskui lūpos vėl truputį atsivėrė, akyse įsižiebė pirmykštė ugnelė.

— Ir jums nenuobodu? — paklausė, nenuleisdamas akių nuo jos atsimainiusio veido.

— Nežinau. Bet jūs pasakokite! Tai tai įdomu! — vėl sukruto ji.

Ir jis pasakojo. Bet dabar docentas jau nebeieškojo žodžių, nesitaikė prie klausytojos. Geologams artimi chemikai, ir jis žinojo, kad bus suprastas netgi tada, jei kalbės geologo kalba. Dabar jo veide nebe buvo nei pranašumo, nei atlaidumo išraiškos. Šypsnis irgi ištirpo. Docentas karštai, jausmingai kalbėjo apie paskutinę ekspediciją, kuri, be abejonės, daug duos liaudies ūkiui, šnekėjo apie savo spėliojimus dėl rasto asbesto, dalijosi savo ateities planais.

Ji klausėsi įdėmiai ir, norėdama pratęsti kelionę, sulėtino žingsnius, o prie tilto sustojo. Vienišas meškeriotojas vis dar rymojo, atsirėmęs į turėklus, ir žiūrėjo į plūduriuojantį kamštį. Balta žuvėdra skraidė virš jūrom jo galvos, tarsi norėdama sušvelninti jo vienatvę. Ir giliu liūdesiu dvelkė nuo to lyg akvarele tapyto paveikslo neaprėpiamos jūros fone.

— Kad ir juokingas tas meškeriotojas! Tiesa? — staiga pašaipiai tarytum išlepinta mergikė sušuko ji.

— Kodėl gi juokingas? — nustebo docentas. Šioje susimąsčiusioje figūroje jis nematė nieko juokingo. Priešingai, šis žilas žmogus brezentiniu apsiaustu ir juoda suglamžyta skrybėle atrodė jam daug patyręs ir išmintingas.

— Nagi jis be tikslo kumpso čia nuo pat aušros. Ir taip kasryt... kasryt...

Pakštui pasidarė pikta. Norėdamas užstoti meškeriotoją, jis šiurkščiai tarė:

— Ne, jūs neteisi, jis turi tikslą.

Ji nieko neatsakė.

Mediniais laiptais, kuriuos per audrą skalaudavo bangos, jie užkopė ant tilto ir pasuko į dešinę. Sustojusi ji apsivilko chalatu. Už nugaros tyliai ūžė jūra, o priešais, tolumoje, išslydęs iš tirštos žalumos, į dangų kilo smailas bažnyčios bokštas. Lentų paklotu prie jūros traukė žmonės su rankšluosčiais, kempinėmis, muilu. Kurortinis gyvenimas prasidėjo.

Pokalbio apie ekspedicijas Pakštas jau nebetęsė, na, ir Albina to nereikalavo. Eidami senų kaštonų paunksnėje, jie tylėjo. Standžiai aptemptu, lengvu chalatu apsivilkusi, ji atrodė esanti kiek aukštesnė ir lieknesnė; batelių kulneliai stukčiojo į šaligatvio cementą, ir šiame garse aidėjo aikštingas moteriškas atkaklumas.

— Aš čionai. Sudie, — staiga ji atmetė galvą, nusišypsojo vien lūpomis ir, skubiu judesiu atidariusi vartelius, nubėgo prie mėlynos vilos su baltais langų rėmais.

Pakštas gūžtelėjo pečiais, nustebęs keista permaina, pastovėjo valandėlę prie atvirų vartelių, uždarė juos ir neskubėdamas nuėjo.

Jam patikdavo ankstūs rugpiūčio mėnesio rytmečiai, kada, atrodė, gamta nuščiūdavo, medžiai su vešlia lapija sustingdavo, o čiurliai, išvedę savo jauniklius į žyderdvę, švilpaudami nardė dangaus aukštybėse. Didi išmintis, tūkstantmečių išmintis glūdėjo ir dangaus ramybėje, ir medžių tyloje, ir umariame čiurlių skraidyme.

(Bus daugiau)

X-SIS PERSEKIOJAMOSIOS BAŽNYČIOS KONGRESAS KOENIGSTEINE 1960 M. SPALIO 4 - 6 D. D.

VAKARIETIS ŽMOGUS KOMUNIZMO AKIVAIZDOJE

KUN. BR. LIUBINAS — (ELI)

Nagrinėdamas šį antrąjį bendrosios kongreso temos aspektą, prof. Franz Gypkens savo paskaitą formulavo taip: „Vakarai nežino, ko jie nori". Atsakydamas į klausimą, kas yra „Vakarai", paskaitininkas suskirstė pasaulį į tris blokus. Du jų yra ūkiniai blokai ir pastatomi vienas prieš kitą. Tai Rytai ir Vakarai. Trečiasis blokas dar nevaidina lemiamo ūkinio vaidmens ir save vadina neutraliųjų vardu.

Rytų blokas turi nepaprastą disciplinuotumą, kuris neišplaukia vien tik iš tenesančios diktatūrinės santvarkos. Disciplinuotumą palaiko žmogaus asmens vientisumo supratimas. Vientisas arba totalinis žmogus yra ūkio ir jėgos pagrindas. Rytai įžvelgia, kad tik toks žmogus yra priaugęs ateičiai.

Neutraliųjų bloką sudaro spalvotųjų tautos, kurios dar nepriklauso Rytams. Totalinio žmogaus jie nepažįsta. Jų charakteringoji žymė yra toji, kad jie iš viso nestato jo'kio pasaulėžiūrinio klausimo. Jie ateina iš pagonybės ir yra atsidūrę dvasinėje tuštumoje. Rytai jiems sako, kad Dievo nėra, Vakarai taip elgiasi, tartum jo nebūtų, arba jo buvimas nebūtų svarbus. Tik misijonieriai teigia Dievo buvimą, tačiau jie negali jiems suteikti būtinai reikalingos ūkinės ir techniškosios paramos. Tos paramos jie laukia iš Rytų ir Vakarų. Rytai tai a'lieka daug vikriau ir apsukriau. Vakarai nesuspėja jais sekti.

Vakarai yra ūkinis blokas su dideliu techniškuoju pranašumu. Tačiau tas pranašumas jiems maža padeda, nes jiems trūksta disciplinuotumo, jie per mažai dirba ir yra nevieningi. Vakarai nedisciplinuoti, nes neturi pasaulėžiūros. Kad iš viso dar čia yra tvarka, tai glūdi nejučiomis paveldėtoje krikščionybėje. Tačiau krikščioniškieji principai glūdi tik pačiuose pagrinduose. Praktinėje veikloje jie mažai teapsireiškia. Iš kitų žemynų atvykę Europon studentai katalikai 75 proc. čia praranda savo tikėjimą. Tikintieji sudaro mažumą visame pasaulyje, o taip pat ir Vakaruose. Su nedisciplinuotumu ankštai susijęs ir nenoras dirbti. Prie to prisijungia tarpusavio susiskaldymas ir konkurencinė pelno kova tarp atskirų vakariečių valstybių. Tai paralyžuoja bendrą planavimą ir veikimą. Pagrindinis ir tikrasis vakariečio žmogaus pavojus glūdi ne išorėje, o viduje. Pirmasis jo priešas nėra bolševizmas, o krikščioniškasis atšalimas, arba nukrikščionėjimas. Vakarams trūksta naujojo pasaulio vizijos; jie neturi sąvokos, kaip turėtų atrodyti ateitis. Vakariečiai, susitikę su spalvotosiomis tautomis, griauna vieni kitų darbus. Vakariečiai nenori niekuo rizikuoti. Jie visomis jėgomis pirmoj eilėj siekia tik savo gerovės, o kitiems atiduoda tik iš pertekliaus, o ne kartą ir iš noro tuo būdu dar daugiau pasipelnyti. Bijomasi asmeniškos aukos. Net ir tada, kai surenkamos milijoninės sumos badaujantiems, vargu ar atsiranda toks aukotojas, kuris dėl savo duotos aukos turėtų nutraukti nuo savo burnos duonos kąsnį ar dėl to negalėtų vieną šaltą žiemos dieną pasikurti savo kambaryje krosnies.

Katalikybėje yra pasireiškęs pozityvus bruožas, tai jos susirūpinimas misijomis. Čia labai teisingai suprato šv. Tėvas Pijus XI, kad spalvotieji žmonės yra pasaulio jaunimas. O kas turi pasaulio jaunimą, tas turės pasaulį. Katalikybės moksle glūdi stiprybės ir disciplinuotumo daigai, tik reikia jų neslopinti, kelti į viešumą ir principus taikyti praktiškame gyvenime. Kristaus paliepimas yra labai aiškus: pirmoj eilėj ieškokite Dievo karalystės! Asmeniška gerovė turi pasitraukti, kai eina reikalas apie Dievo karalystės plėtimą. Tokiu atveju asmeniška auka yra kataliko pareiga.

Taigi Vakarai nežino, ko jie nori, bet tai jie galėtų sužinoti, jeigu įsigilintų į krikščionybės pagrindus ir išdrįstų pagal juos gyventi. Tada jie galėtų tapti lygiaverte atspara prieš disciplinuotą bedieviškąjį komunizmą, kuris labai gerai žino, ko jis nori.

(Bus daugiau)

„Netvarka visose darbo vietose"

(E) Vilniaus radijo korespondentas piktinasi netvarka „Metalo" fabrike Kaune. „Gaila, kad metaliečiai nemėgsta švaros ir tvarkos. Lankantis gamykloje, pastebima netvarkingai, kur papuola, suverstos medžiagos. Jos neapsaugotos nuo lietaus rūdija. Tokia pat netvarka ir sandėliuose. Negeriau saugoma gatava produkcija. Netvarka matyti visose darbo vietose". Įmonės in žinierius teisinosi, kad jau seniai esanti su daryta komisija, kuri visus trūkumus užrašanti į knygą... Tuo, matyt, visa ir baigias.

DĖL GALVOSŪKIO NR. 9

Šio galvosūkio sprendimų negauta nė vieno. Pagrindinis žodis buvo PAMPIMAS.

Pasienio sargybų kuopos

(E) Vengrijos - Čekoslovakijos pasienyje sudaromos iš mokyklinio amžiaus vaikų „savanoriškos pasienio sargybų" kuopos. Šių savanoriškų pasienio sargybininkų uždavinys — duoti vyriausybei pranešimus apie pasienyje gyvenančių žmonių politines pažiūras. Sužinoję, kad tas arba kitas gyventojas yra pasiruošęs perbėgti sieną, jie tuč tuojau privalo apie tai painformuoti vyriausybę. Už šį Judo darbą vyriausybė mokiniams moka nuo 52 iki 68 DM už atskiro žmogaus įskundimą. Šie „savanoriški pasienio sargybiniai" buvo pradėti organizuoti praėjusių metų pabaigoje. Net ir mergaitės įtraukiamos į šį darbą.

Reguliarūs pasienio policininkai už sugavimą vieno piliečio, norinčio perbėgti sieną, paprastai atlyginami aštuonių dienų atostogom.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, SIBIRĄ IR KITUS KRAŠTUS

Sąžiningiausias, patikimas ir garantuotas patarnavimas, aukščiausios rūšies prekės už žemiausią kainą.

BALTIC STORES LTD.
(Z. JURAS)

421. HACKNEY RD., LONDON, E.2. ENGLAND.
Tel. SHO 8734.

Seniausia Anglijoje lietuviška bendrovė.
MEDŽIAGOS, AVALYNĖ, VAISTAI, MAISTAS.
Akordeonai, siuvamosios mašinos, rašomosios mašinėlės, motociklams ir dviračiams dalys, įvairios lempos, sporto įrankiai ir visa kita.
Geriausios atsiskaitymo sąlygos.
Kiekvienam siuntiniui asmeniška priežiūra!
NAUJI 1960 m. kainoraščiai ir įvairios informacijos pareikalavus teikiama visiems nemokamai.
Pasiunčiame ir pačių klientų supirktąsias prekes.

KIEKVIENO SIUNTINIO PRISTATYMAS GARANTUOTAS

KAI PER DAUG ŠVIESU

Mes tikrai žinome, kad ne tik triukšmas veikia mūsų nervus, bet ir kiti reiškiniai, pvz., šviesa. Mokslininkai jau pradeda apie tai galvot. Dabar, turint beveik visur elektros šviesą, žmogus gali naktį paversti diena. Daug kur dirbama elektra apsišviečiant ištisą naktį. Fabrikuose yra įvestas nuolatinis darbas pakaitoms: dieną ir naktį. Visur dabar daug šviesos: gatvės apšviestos, reklamos žibsi, restoranuose, kavinėse žiburiuoja ir t.t. Net mūsų butai išvirto į „šviesos pilis". Dienos metu daug šviesos veržiasi pro didelius moderniškus langus, daug kur juos galima pavadinti net stiklinėmis sienomis. O vakare mūsų kambariuose sužiba baltos ir net spalvotos elektros lemputės.

Žmogus priima į save apie 80 proc. tų dalykų, ką jis pastebi, pro savo akis. Dabar mūsų akys stebint turi vos mažą pertrauką. Visur šviesu, šviesa spinduliuojanti, viliojanti, iškilminga ar žaidžianti, intymi ar oficiali. Ji mus beveik visur lydi, er zina mūsų regėjimą, ir visi tie „šviesos įspūdžiai pro mūsų akis veikia smegenis, kurie turi visus tuos įspūdžius perdirbti, pervirškinti.

Per daug šviesos blogai veikia mūsų nervus. Mes nejučiomis blaškomės ir visoje toje, rodos, tokioje „šviesioje" aplinkoje kažko ieškome. Tai mūsų siela ieško šiek tiek prietemos, kurioje ji galėtų atsidusti nuo visokių įspūdžių, pabūti pati viena su savim, pailsėti, surasti save: turėti šiek tiek „tamsos", nebūti beveik nuolat išstatytam šviesoje.

V. F.

Stikliniai langai namuose buvo pradėti naudoti 694 metais.

Ten, kur Nemunas banguoja

(Tarybinės spaudos ištraukos, kurios aiškios ir be aiškinimų)

Oi nelaimė, ką aš matau —
Širdį ver kaip yla:
Numylėtoj mano vietoj
Gyvena barzdyla.

A. Vienažindys

— — —

UOLUMAS NE PAGAL PROTĄ...

Sakoma, norui esant net iš menkniekio galima padaryti problemą. Ir teisingai...

Įsivaizduokite sau tokį vaizdą. Į reisinį autobusą, važiuojantį iš Panevėžio į Vilnių, netoli Balalių įlipo grupė paauglių.

— Velniai žino, ir prigūžėjo! — pasitiko mažylius konduktorė Ona Putelytė. — Ar toli važiuosite?

Triukšmingas būrys, nujausdamas kažką negero, nuščiuvo. O vienas drąsesnių pasakė:

— Į mokyklą...

Konduktorė ramiausiai toliau pasiteiravo:

— O pinigų bilietui turite?

— Neturime... Mokykloje pasakė, kad mus pavežės ir taip...

— Tuomet rodykite pažymėjimus!

Berniūkščiai, pagrabalioję kišenėse, prašneka:

— Neturime... Namie palikome...

Putelytė įpykusi ėmė tampyti signalo virvutę. Šoferis sustabdė mašiną.

— Nešdinkitės! — sukomandavo konduktorė.

— Tetule! Į pamokas pavėluosime! — maldavo mažyliai.

— Nešdinkitės, sakau!

Jaunieji keleiviai „nešdinas" iš autobuso. Ir šis nuvažiuoja toliau. Tačiau, matyt, jau tokiu laiku jis važiavo, kad netrukus, tuojau už Balalių, jo laukė dar viena grupė jaunų piliečių.

— Na, ką jūs pasakysite, vėl! — pamačiusi kelyje būrelį su portfeliais ir knygomis, atsiduso Putelytė.

— Ar jums neatrodo, kad jūs labai griežtai elgiatės su moksleiviais? — kreipiausi į konduktorę. Mane parėmė kiti keleiviai:

— Juk, galima sakyti, kad tiesiog iš kaktos matyti, jog jie skuba į mokyklą! Ir kam toks formalizmas su pažymėjimais!

— O jeigu kontrolierius pasipainios! — pasišiaušė konduktorė. — Ne jiems, snargliams, atsakyti, o man!

Autobusą ji vis tik sustabdė, atsistojo tarpdury:

— Na, nesisprauskit, velniai griebtų! Rodykit pažymėjimus!

Pažymėjimą turėjo tik viena mergaitė. Putelytė nenoromis įleido ją į autobusą, ir ši sėkmingai pasiekė Taujėnus. Kiti tik liūdnai palydėjo žvilgsniais tolstančią mašiną...

...Visa bėda šios istorijos, mano nuomone, yra ta, kad FORMALIAI konduktorė Ona Putelytė teisi. Yra oficialus nurodymas, kad pakeliui važiuojančios reisinės mašinos pavėžėtų moksleivius ligi mokyklos. Tačiau tik su ta sąlyga, jeigu moksleivis turi pažymėjimą. Tuo tarpu juk yra ir toks nerašytas įstatymas. Kiekvienas moksleivis žūt būt turi laiku ateiti į pamokas. Ir, būtent, suaugę čia turi padėti vaikams. Tame tarpe ir Putelytė. Netgi rizikuodama nemaloniu pasikalbėjimu su kontrolieriumi (toli gražu ne kiekvienas kontrolierius — irgi formalistas), ji vis dėlto turėjo padėti pirmaklasiams, kurių logika paprasta: esmė ne pažymėjimas, o tai, kad patekus į mokyklą...

Kitas dalykas, jeigu ta pati Putelytė sužinotų, kur mokosi šie vaikai, paskui pranešty jų mokyklai, kad jie nenešioja su savimi pažymėjimus. Tenai savo ruožtu pasirūpintų, kad mažyliai įprastų laikytis tvarkos, ir t.t.

O kol kas Putelytė tiesiog iš menkniekio daro problemą. Jos elgesys primena žinomą patarlę: priversk kvailį Dievui melstis — jis ir kaktą susikuls...

A. Gurskas
Lietuvos TSR Žemės ūkio ministerijos komjaunimo komiteto sekretorius

(Iš „Komjaunimo tiesos", 1960.X.9)

MEDUS

Jau žiloje senovėje žmonės domėjosi bitėmis, rinko medų, kurį vartojo maistui, midui gaminti, gydymo reikalams.

Pirmosios žinios apie Lietuvos bičių ūkį randamos IX a. raštuose. Tuo laiku jis buvo labai primityvus — kopinėta medus iš miško medžių drevių. XVI a. mūsų krašte buvo pradėta plėsti bitininkystę, steigti bitynus, gaminti avilius, didinti gaunamo medaus kiekius.

Vartodami medų, žmonės pastebėjo, kad jis stiprina organizmą, apsaugo jį nuo ligų, prailgina amžių. Per ilgus amžius liaudis sukaupė daug vertingo patyrimo, tačiau juo mes šiandien ne visada pakankamai naudojamės.

Medaus rūšių yra daug, priklausomai nuo augalų, iš kurių jis yra surinktas.

Labiausiai mėgstamas šviesus medus. Gaunamas jis iš liepų, baltųjų ir rausvųjų dobilų žiedų. Susicukravęs būna šviesus iki baltumo.

Tamsusis medus surenkamas iš grikių ir viržių žiedų. Jis gali būti nuo rausvos iki rudos spalvos. Jis kartais kiek karsteli, aromatas taip pat kiek kitoks, tačiau ir šis medus yra geras ir mėgstamas.

Mišrusis medus surinktas bičių iš įvairių augalų žiedų arba sumaišytas paties bitininko. Toks medus gali turėti įvairų aromatą ir įvairų atspalvį — nuo gelsvo iki rusvo.

Šviežias, neseniai surinktas medus yra tąsus. Jis gerai išsilaiko. Kiek pastovėjęs geros kokybės medus susikristalizuoja. Kristalizacija priklauso nuo meduje esančio vandens kiekio.

Kad medus ilgai laikomas negenda, žmonės žinojo senovėje. Medus buvo naudojamas mirusių Egipto faraonų kūnams konservuoti.

Gerai uždarytame inde medus nepelyja. Egipte Gizecho piramidėje rastas indas su medumi iš 3350 m. pr. m. e. Medus buvo išlaikęs net savo aromatą. Tai rodo, kad medus turi ir antimikotinių savybių, neleidžiančių jam pelyti bei gesti.

Kodėl medus negenda? Mokslininkai ne visai vienodai atsako į šį klausimą. Vieni mano, kad medus negenda dėl didelės cukraus koncentracijos, antri — dėl organinių rūgščių buvimo, o treti — dėl koncentruoto cukrų ir fermentų veikimo.

Daugiau kaip pusė žmogaus organizmo gaminamos energijos gaunama iš cukrinių medžiagų. Todėl svarbu, kad jos būtų organizmo gerai pasisavinamos. Patyrimas rodo, kad ne visos cukrinės medžiagos mūsų organizmo vienodai sunaudojamos.

Mūsų vartojamas runkelių cukrus, nors jis ir lengvai tirpsta vandenyje, turi praeiti ilgą, įvairių cheminių reakcijų kelią, kol patenka į mūsų kūno audinių ląsteles. Cukraus paruošimas pasisavinimui prasideda jau burnos ruime, kur jis, veikiant fermentams, skyla iki monosacharidų, o šie per žarnų sienelę patenka į kraują, su kuriuo per kepenų sistemą pasiekia audinių ląsteles.

Vynuogių cukrus — gliukozė — pasisavinamas tiesiai. Per plonų žarnų sienelę patekęs į kraują, jis eina į kepenis, kuriose viena dalis virsta glikogenu, o kita pereina į audinių ląsteles. Gliukozė — vertinga ir būtina maisto medžiaga audinių ląstelėms. Gerindama ląstelės, audinio medžiagų apykaitos procesus, ji tuo pačiu pagerina organizmo būklę, padidina jo atsparumą.

Meduje gausu grynos gliukozės, ir dėl to jis yra lengvai pasisavinamas, vertingas produktas, naudingas kiekvieno žmogaus, o ypač vaiko organizmui.

Natūralus medus dėl jame esančio gausaus angliavandenių kiekio yra labai kaloringas produktas (100 g medaus duoda 315 kal.).

Meduje yra ir visa eilė fermentų. Nors jų meduje nedaug, tačiau jie turi svarbią reikšmę žmogaus organizmo biocheminiuose procesuose.

Meduje randamos mineralinės druskos, be kurių neįmanoma normali mūsų organizmo medžiagų apykaita. Tai kalio, natrio, kalcio, magnio, geležies, sieros, chloro, fosforo, jodo druskos. Šių druskų sudėtis artima kraujo serumo sudėčiai. Pastebėta, kad tamsiame meduje šių druskų yra daugiau, negu šviesiame.

Meduje yra ir kai kurių organinių rūgščių, kaip obuolių, pieno, citrinos, rūgštynių, vyninė ir pan.

Akademiko V. Filatovo nuomone, meduje dar yra ir biogeninių stimuliatorių — medžiagų, pakeliančių organizmo gyvybingumą.

Iš vitaminų, medus turi vitamino B2, B6, H, K, C ir kt. Vitaminų meduje nėra daug, tačiau komplekse su kitomis medžiagomis jie turi didelę reikšmę.

Žmogaus organizmui būtini mikroelementai. Jie paplitę visur — dirvožemyje, augaluose, gyvūnuose. Kadangi medus pagamintas iš augalų žiedų nektaro ir žiedadulkių, jame taip pat yra mikroelementų — boro, mangano, jodo, bromo, vario, cinko ir kt.

Liaudies medicinoje medus vartojamas kaip viena pagrindinių vaistinių medžiagų. Jau prieš 2.500 m. medicinos tėvas Hipokratas sistemingai taikė medų įvairiems susirgimams ir žaizdoms gydyti. Iki šių dienų jis vartojamas kaip puiki priemonė nuo peršalimo, kvėpavimo takų katarų (su karštu pienu, arbata, citrinomis).

Medus ir šiandien sėkmingai taikomas kaip efektinga priemonė kompleksiškai įvairiems susirgimams gydyti. Meduje esanti gliukozė veikia širdį, kraujo apytakos sistemą. Todėl medus labai gerai veikia ligonius su širdies nepakankamumo reiškiniais. Medus rekomenduojamas asmenims, sergantiems opine liga, kepenimis, esant skrandžio rūgštingumo sutrikimams. Klinikiniai stebėjimai rodo, kad opine liga sergantiems ligoniams, greta vaistų vartojant medų, greitai pranyksta skrandžio skausmai, rėmuo, pagerėja apetitas, priauga svoris, normalizuojasi kraujo sudėtis, susitvarko viduriai. Meduje esanti gliukozė, patekusi į kepenis, padidina glikogeno atsargas, pagerina medžiagų apykaitos detoksikuojančią kepenų funkciją, padidindamas tuo pačiu organizmo atsparumą įvairioms ligoms. Neblogi rezultatai gaunami gydant funkcinius nervų sistemos susirgimus, greta vaistų vartojant medų. Šaukštas medaus stiklinėje vandens, išgertas vakare einant gulti, apsaugo nuo nemigos, žmogus ramiai miega. Medus sėkmingai naudojamas kaip puiki, organizmą stiprinanti, jėgas grąžinanti priemonė persirgus infekcinėmis ligomis, pooperaciniame laikotarpyje ir pan. Plačiai naudojamas medus odos ligų atvejais, kosmetikoje, iš jo gaminami tepalai, kremai, kaukės.

Nors medus rekomenduojamas sergant įvairiomis ligomis, jis nėra specifinis vaistas. Medus yra lengvai organizmo pasisavinamas maisto produktas, stiprinąs organizmą, pagerinąs jo būklę, padedąs nugalėti ligą bei jos pasekmes.

Ypač naudingas medus vaikams. Nustatyta, kad, veikant bakterijoms cukraus liekanas vaiko burnoje, jos skyla, sudarydamos rūgštis, ypač pieno rūgštį, kuri ardo dantis, o natūralus medus, priešingai, pasižymi antibiotinėmis savybėmis, dezinfekuoja burnos ruimą, apsaugo dantis. Medus turi reikšmės eritrocitų ir hemoglobino kiekio vaiko kraujuje reguliavimui. Tuo pačiu jis padeda apsisaugoti nuo užkrečiamų ligų. Toks vaikas, ir susirgęs užkrečiamąja liga, lengviau ją perserga. Vaistai vartojami su medumi taip pat yra lengviau organizmo pasisavinami ir skaniau išgeriami. Šaukštas medaus vaiko dienos maisto racione turi žymiai didesnę reikšmę, nei 20-25 g cukraus.

Senovės mąstytojai pastebėjo, kad, sistemingai vartojant medų, žmogus senatvėje išlieka žvalus, judrus ir darbingas. Hipokratas prieš 2.500 m. sakė, kad medus yra „maistingas ir suteikia veidui gerą spalvą". Hipokratas vartojo medų ir gyveno 107 metus. Didis tadžikų tautos sūnus Ibn Sina (Avicena) prieš tūkstantį metų patarė vartoti medų gyvenimui prailginti, darbingumui išlaikyti. Jis sakė: „Jei nori išsaugoti jaunystę, valgyk medų".

Ir mūsų laikais, žinomi bitininkai, vartojantieji medų, dirbantieji bityne, sulaukę daugiau kaip 100 metų amžiaus ir išlaikę stebėtiną žvalumą, gerą nuotaiką, darbingumą. Žinoma, šiuo atveju turi reikšmės ne vien medus, bet ir sąlygos — rami aplinka, darbas gryname ore.

Tačiau nereikia pamiršti, kad, vartojant medų, reikia prisilaikyti ir tam tikro saiko. Gydymo reikalams medus vartojamas praskiestas su vandeniu ar pienu — tai palengvina jo pasisavinimą. Suaugę gali suvalgyti 100-200 g medaus per parą, paskirstant jį po 30-60 g ryte, 40-80 g per pietus ir 30-60 g vakare. Medus vartojamas 1,5-2 val. prieš pusryčius bei pietus, ir 3 val. po vakarienės. Vaikams medaus duodama tris kartus per dieną po arbatinį šaukštelį (apie 30 g per parą), prisilaikant minėtosios tvarkos.

Vartoti medų patariama sistemingai du mėnesius. Per daug medaus vartoti nereikia, nes jis gali sutrikdyti kasos ir insulino gamybą.

Medus — vertinga maisto ir gydomoji priemonė. Jį reikėtų sistemingai vartoti kasdieniniame gyvenime.

J. Galkus

(Iš Mokslo ir gyvenimo)

Europos Lietuvių Kronika

PRANEŠIMAI TIK PIRMADIENĮ

„Europos Lietuvis“ dar vis gauna antradienais laiškų, kuriuose prašoma tos savaitės numeryje ką nors skubaus paskelbti — pranešimą, kad bus susirinkimas, minėjimas ar kas nors kita.

Pakartotinai primenama, kad tokie pranešimai privalo pasiekti redakciją pirmadienį. Antradienio rytą laikraštis jau būna baigtas spausdinti, ir dėl to nebeįmanoma jau tų pageidavimų patenkinti.

TIEMS, KAS DAR SKOLINGI

Kas dar yra skolingi už „Europos Lietuvį“ ar Nidos Knygų Klubo senesnius leidinius, maloniai prašomi teiktis susitvarkyti.

LONDONAS

DBLS CENTRO ŽINIOS

Lapkričio 3 d. Lietuvių Namų Bendrovės Valdyba buvo susirinkusi pasvarstyti esamos sunkios padėties. Peržvelgusi ligi šiol dėtąsias pastangas išvengti finansinės krizės, kurią sukūrė pernai užtrauktoji vieneriems metams paskola, Valdyba mano, kad jinai yra padariusi visa, kas tik buvo įmanoma padaryti, surasti naujai paskolai. Tačiau, kaip jau buvo pranešta, visi žygiai nepavyko dėl šiuo metu veikiančio kreditų suvaržymo potvarkio.

Todėl Bendrovės Valdyba nematė kito kelio, kaip tik kreiptis į tautiečius, kviečiant juos paskolinti Bendrovei įvairias sumas trumpam laikui. Prireikus Bendrovė parduotų dalį savo turto šioms trumpalaikėms paskoloms atmokėti.

Pasižadėjusieji tokias paskolas Bendrovei duoti jau paprašyti pinigus prisiųsti nevėliau kaip lapkričio 12 d. sekančiu adresu: Lithuanian House Ltd., 1, Ladbroke Gardens, London, W.11. Be to, išsiuntinėti ir asmeniniai laiškai tiems, iš kurių galima būtų paskolų laukti. Taigi padaryta visa, kas tik galima. Dabar tenka laukti tik rezultatų.

Pirmieji įmokėjimai jau pradėjo plaukti. Jau yra įmokėta 1555 sv.

* * *

DBLS Centras šiomis dienomis gavo aplinkraštį iš D. Britanijos Tarptautinės Socialinės Tarnybos, kurio tekstas spausdinamas atskirai šiame laikraštyje. Prašoma suteikti žinių apie senelius, reikalingus paramos. Tikimasi, kad DBLS skyrių valdybos ir kitos organizacijos atkreips į šį reikalą tinkamą dėmesį ir reikiamas žinias prisiųs Centran.

* * *

Gautas Huddersfieldo Skyriaus visuotinio susirinkimo protokolas, kuriame pranešama, kad naują Skyriaus Valdybą sudaro: pirmininkas — P. Umbrasas, iždininkas — V. Račys, sekretorius — J. Račys. Naujoji Valdyba deda pastangų suaktyvinti lietuvišką veiklą ir tikisi, kad Huddersfieldo lietuviai parems jų pastangas.

Corby Skyrius savo metiniame susirinkime taip pat išsirinko naują Valdybą: pirmininkas — V. Daukintis, iždininkas — B. Kasparas, sekretorius — V. Petrauskas.

Šių naujų Valdybų sudėtys DBLS Valdybos patvirtintos.

Bolton Skyriaus pirmininkas, prisiųsdamas Centriniam Iždui 4.10.0 sv. solidarumo mokesčio, apgailestauja, kad to Skyriaus gretos yra suretėjusios, nors lietuvių Boltone nemaža. Labai apgailėtinas reiškinys, kuris rodo stoką lietuviško solidarumo. Reikia tikėtis, kad ateityje reikalai pasitaisys.

DAILĖS PARODA

Spalio 29-30 d. liet. parapijos salėje buvo dail. Vinco Jokubaičio paveikslų ir medžio drožinių paroda. Vyravo aliejiniai moderniosios krypties aštrių spalvų paveikslai. Autorius meną studijavo dail. Vyt. Jonyno Taikomosios Dailės Institute Freiburge, Vokietijoje ir Leeds, Yorks., D. Britanijoje. Ilgą laiką savo specialybėje darbavosi Leedse, o šiemet persikėlė į Londoną ir gavo savo srityje darbą.

DVIGUBA SUKAKTIS

Londoniškės O. Zakarevičienės, kilusios iš Seinų krašto ir čia išauginusios gausią lietuvišką šeimą, duktė Petronelė ir žentas Antanas Kustai, gyvenantieji rytų Londone, spalio 29 d. surengė dvigubą paminėjimą: motinos-uošvės 60 metų ir savo 10 metų vedybų sukaktį. Atsilankė apsčiai A. Kustos ginklo draugų, giminių ir šiaip svečių. Skambėjo lietuvių liaudies, karškos dainos ir muzika. Gautos dovanos - gėlės papuošė lietuvių bažnyčią.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Rytų Londono lietuvių eilės praretėjo. Spalio 28 d. staiga mirė ir lapkričio 2 d. iš vietinės bažnyčios palaidotas 70 metų Antanas Kalėda. Paliko žmoną, 2 sūnus, 2 dukteris su šeimomis ir vieną netekėjusią dukterį.

Spalio 29 d. mirė ir lapkričio 3 d. iš liet. bažnyčios palaidota 68 metų Marijona Kėvėlaitienė. Motinos gedi sūnus ir dukterys.

BRADFORDAS

MES GYVUOJAME!

Bradfordo „Tėvynės“ tunto stovyklautojai, grįžę iš Sodybos miško, smarkiai dirba. Šeštadieniais, susikvietę nestovyklavusius, savo įspūdžius pasakojasi, žinias gilina ir kitus moko.

Broliai draugininkai, adjutantų padedami, krepšinį ir rugby žaidžia, tautinius šokius šoka ir t.t. Manchesteryje Žalgirio ir Dariaus Girėno minėjime šoko, dainavo ir deklamavo. Kur kviečiami — važiuoja. Be sueigų, Antano Elvikio instruktuojami nau jų tautinių šokių mokosi. Spalio 15 d. tarp tautiniame festivalyje Manchesteryje dalyvavo, sušokdami 4 tautinius šokius. Bradforde J. Tautų festivalyje, plačiajai visuomenei ir miesto burmistrui su ponia dalyvaujant, net su 8 šokiais pasirodė. Jaunesnieji skautai-tės su Kubilu ir Kalveliu prisidėjo.

Ateityje svarbiausias tikslas — mūsų metinė šventė. 9 metų skautų veiklą Bradforde paminėsime lapkričio 26 d., pradėdami 12 val. pamaldom Šv. Onos bažnyčioje. 5 val. p.p. iškilminga sueiga, paskaita ir laužas. Aplankys mūsų rėmėjas profesorius R. Sealey, ta proga su paskaita. Laukiame gausaus tėvelių, rėmėjų apsilankymo. Kviečiame visos D. Britanijos skautus ir skautes prie bendro laužo dainų!

Sesė „Mama“

PADĖKA

Paskutiniu laiku iš Bradfordo išvykę bei išvykstą į užjūrius asmenys reiškiame viešą širdingą padėką už šaunias išleistuves, kurias išvykstantiems surengė Bradfordo „Vyties“ Klubo, Šeštadieninės mokyklos ir Liet. S-gos Skyr. Valdybos bei vadovai.

Ypatingą padėką reiškiame iniciatoriams ir asmenims išleistuves įgalinusiems: p.p. Balsiui, Medeliui, Elvikiui, ponioms Balsienei, Vaičekauskienei, Žalienei. Taip pat dėkojame tautiečiams mūsų išleistuvėse dalyvavusiems.

J. Juška

MANCHESTERIS

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

LVS „Ramovė“ Manchesterio Skyrius šeštadienį, lapkričio 12 d., 5.30 val. vak., Manchester-Cheetham Hill Town Hall patalpose, rengia **Kariuomenės šventės minėjimą.**

Programoje: plk. Strimo paskaita, p. Kasperavičiaus solo dainos, p-lės Kuraitės baletas ir p.p. Jakubaitytės ir Jakubaičio eilėraščiai.

Po to šokiai, grojant lietuviškai kapelai. Veiks savas lietuviškas baras.

Iš Cannon St. autobusai: 59, 4, 35, 60 nr. už du penus.

Visus lietuvius iš toli ir iš arti prašom atvykti.

Skyriaus Valdyba

BIRMINGHAMAS

LIETUVIŠKO SOLIDARUMO VAKARAS

DBLS Birminghamo Skyriaus Valdyba lapkričio 12 d., šeštadienį, 6.30 val., Birminghame, 75, Digbeth, Big Bull's Head restorano salėje, ruošia **Lietuviško Solidarumo Vakarą** su lietuviška nauja programa. Kviečiame visus lietuvius nors kelioms valandoms lietuviškoje nuotaikoje pabuvoti. Šokiai iki 11.30 val.

Skyriaus Valdyba

STOKE-ON-TRENT

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

DBLS Skyriaus ruošiamasis Kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 12 d., 6 val. vakaro, Tunstall Town Hall, Tunstall, Stoke-on-Trent.

Programoje: paskaita, p. Valterienės dainos, Bradfordo tautinių šokių grupės ir vietos skautų pasirodymai.

Bufetas iki 11 val. Šokiai iki 12 val.

Kviečiami visi Stoke-on-Trent ir apylinkės lietuviai.

VOKIETIJA

HAMBURGAS

LIETUVIŠKAS PARENGIMAS

Sekantis lietuviškas parengimas numatomas paruošti Lietuvos Kariuomenės šventės proga — lapkričio 20 dieną.

Jeigu sustiprės prof. Dr. Ant. Maceinos sveikata, tai tikrai jis pas mus atvyks ir suteiks mums daug dvasinio peno.

VASARIO 16 GIMNAZIJA

NAUJAS DIREKTORIUS

Naujasis šios lietuviškosios gimnazijos tremtyje direktorius Dr. kun. Ladas Gronis buvo spalio 10 d. pristatytas PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininko gimnazijos mokomajam personalui, tarnautojams ir moksleiviams.

Kun. Dr. L. Gronis yra gimęs 1896.IX.11 Krokialaukio parapijoje, Alytaus apskrityje, kunigas, profesorius, teologijos daktaras. 1925-35 m. Vilkaviškio Vyskupijos Kūrijos kancleris ir Dvasinio Tribunolo teisėjas. 1935-40 karo kapelionas. Parašė 6 pėstininkų pulko (Margio) istorinę apžvalgą. 1942-44 m. Vilniaus kunigų seminarijos profesorius, 1949-54 Skotijoje dirbo pastoracinį darbą ir redagavo „Išeivių Draugą“. Nuo 1954 m. persikėlė Vakarų Vokietijon ir čia įvairiose vietose dirbo pastoracinį ir visuomeninį darbą — buvo Vasario 16 Gimnazijos kapelionas ir vicedirektorius, o vėliau Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Pirmininkas.

NUOŠIRDŽIAUSIA PADĖKA

Tariu nuširdžiausią padėką už man užuojautos pareiškimą man bebūnant ligoninėje šiems asmenims ar asmenų grupėms, atlankiusiems mane gydymosi vietoje ar laiškais išreiškusiems malonius užuojautos žodžius: kun. Direktoriui Groniui, kun. Dr. Navickui, kun. Šarkai, inspektoriui Gailiui, mokyt. Vykintui, poniai Vykintienei, stud. Dubauskaitei, Norkaičiams, kun. Dėdinui, mokyt. Weigel, visiems IX kl. mokiniams, visiems VIII kl. mokiniams, V, VI ir VII kl. mokiniams, mokinių atstovams, „Gimnazijos Žvalgo“ redakciniam kolektyvui.

Dėkoju už nuoširdžius užuojautos žodžius, už maldas ir už įteiktas dovanas. Dievo buvo man lemta sugrįžti atgal iš ligoninės į pamėgtąjį mokymo ir auklėjimo darbą brangios mūsų jaunuomenės labui.

P. Antanaitis
Vyr. gimnazijos mokytojas

1960 m. spalio 20 d.

GALIMA PARAMA SENELIAMS IR LIGONIAMS

Tarptautinė Socialinė D. Britanijos Tarnyba yra gavusi šiek tiek pinigų iš Pabėgėlių Metais surinktųjų sumų ir nori tuos pinigus panaudoti paremti seneliams ir sergantiems pabėgėliams.

Tokias pašalpas galėtų gauti:

1) seneliai ar sergantieji,

2) tie, kurie naudojasi National Assistance parama,

3) tie, kurie neturi artimųjų, galinčių paremti juos.

Pirmoje eilėje norima paremti vienišus ir besiverčiančius iš ypač menkų pajamų.

Bus šelpiami tik pabėgėliai, po 1939 m. atsikėlę į D. Britaniją (ta šalpa negalės naudotis vengrai, atvažiavę po 1956 m. sukilimo, pabėgėliai, kurie buvo įsileisti ryšium su Pabėgėlių Metais, ir austrai ir vokiečiai pabėgėliai).

Tinkančių šitokioms pašalpoms gauti asmenų reikia skubiai turėti vardus ir pavardes, gimimo datas, adresus ir žinias, ar moka angliškai kalbėti, ar ne.

Kaip DBLS Centro Žiniose skelbiama, Skyriai prašomi pateikti žinias apie tokius asmenis neatidėliojant.

MŪSŲ RĖMĖJAI

K. Kudla „magaryčių“ atsiuntė 2 dol., J. Akavitas už 1961 m. kalendorių sumokėjo 10 šil. (Už Rinktinės Nr. 7 — 3 šil.), A. Kuzmickas ir M. Balčiūnas už knygą „Dėl mūsų sostinės“ ir Rinktinę po 20 šil., A. Tirevičius atsiskaitydamas pridėjo 9 šilingus, V. Lozoraitienė 0.50 dol.

ITALIJA

PAMALDOS ROMOJE UŽ A.A. PROF. PAKŠTĄ

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos rūpesčiu rugsėjo 16 d. Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje įvyko pamaldos už a.a. prof. K.Pakštą. Gedulingas Mišias atlaikė prel. Tulaba, dalyvaujant visiems Romoje esantiems Akademijos nariams.

PRANEŠIMAS

Pranešu giminėms ir pažįstamiems, kad spalio 28 d. auto nelaimėje buvo vietoj užmuštas **Pranas Indrišiūnas**, 84 metų amžiaus, kilęs iš Lietuvos, Pašvitinio valsčiaus, Voronių kaimo. Palaidotas lapkričio 2 d. Glen-Haven kapinėse, Baltimore, JAV.

Norintieji gauti smulkesnių žinių, gali kreiptis šiuo adresu: Mrs. An. Polianskis, 4201 Pennington Ave., Baltimore 26, Md., USA.

PAIEŠKOJIMAI

DRIAUNEVIČIUS Stasys, 1943 m. vokiečių išvežtas darbams, gyveno Leipcige, prašomas pats ar apie jį žinantieji parašyti šiuo adresu: J. Driaunevičius, 23 St. Phillips Ave., Pennfields, Wolverhampton.

ŽEKAS Vytautas, s. Motiejaus, g. 1920 m., manoma, gyvenąs Kanadoje, prašomas pats ar apie jį žinantieji parašyti šiuo adresu: J. Driaunevičius, 23 St. Phillips Ave., Pennfields, Wolverhampton, England.

VIČAS Petras, augęs Panevėžy, gyvenęs Pasvalyje, po karo iš Vokietijos išvykęs į Angliją, pats ar žinantieji apie jį prašom rašyti: Mrs. Mary Belskus, 820 Lincoln Ave., Rockford, Ill., USA.

BILSKIŪTĖ Bronė, gimusi 1925 m. Telšių apskrityje, pati ar žinantieji apie ją prašom rašyti „Europos Lietuvio“ Administracijai.

GIEDROJČ (gimusi Milkovajt) Marta, į Angliją išvykusi jau prieš karą, pati ar žinantieji apie ją prašom rašyti: United Lithuanian Relief Fund of America, 46 Augustenstrasse, Muenchen 2, Germany.

PRAŠOM SUSISIEKTI SU p. J. SIRUČIU,

gyvenančiu 88 Sheldon Road, Sheffield 7, tel. 55104, kai jums reikalingas automobilis. Jis atstovauja HIGHFIELD MOTORS (Sheffield) LTD., 178-184 London Road, Sheffield 2, atstovus New Rootes Products. Visuomet didelis pasirinkimas naujų modelių vartotų automobilių su garantija.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY.

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1. Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PARk 2470

Redakcijos ir Administracijos adresas: **1, Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PARk 2470.**

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumeratos kaina: metams 40 šil., 6 mėn. 22šil., atskiras numeris 1 šil.; dolerio kraštuose — 6 dol. metams.

Leidžia Lietuvių Namų Akc. Bendrovė. Leidimo Tarybą sudaro DBLS Valdyba ir Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkai.

ŽIEMOS SEZONUI ARTĖJANT SIŪLOME SEKANČIAS PREKES:

1. Aukščiausios kokybės angliškas medžiagas.
2. Itališkas pliušines lovatieses, staltieses ir kilimėlius.
3. Odinius paltus, puspalčius (dvieiliu susegimu), odinius trumpus švarkelius ir odines palaidines— abeji susegami „zipu“. Visos, šiame punkte, išvardintos prekės yra „TAZAB OF LONDON“ gamybos.
4. Apmuštus ¾ ilgio kailinius. Viršus grynos vilnonės medžiagos, o vidus tikrų avikailių. Taip pat, „TAZAB OF LONDON“ gaminys.
5. Šveicariškas kašmiro vilnos skarelės įvairaus dydžio.
6. Vokiškas — bavarų gamybos medžiagas impilams.
7. Šveicariškus vyrų-moterų rankinius laikrodžius.

Šia proga, atkreipiame dėmesį, kad pagal Sov. S-gos naujus potvarkius, dabar mes galime vaistus siųsti tik tuo atveju, kai gaunam užsakymą su vietinio gydytojo oficialiai išrašytu, antspauduotu ir vardiniu (nurodant ligonio pavardę) receptu, pažymint vaistų kokybę ir kiekį su prierašu: „Gavimui licenzijuoto siuntinio iš užsienio“.

Firma TAZAB užtikrina Jums neabejotinai geros kokybės prekių tikslų, greitą ir tvarkingą persiuntimą.

Prašome atsilankyti ir įsitikinti mūsų sandėliuose esamų prekių turtingumu, bei gausumu.

Visais klausimais, liečiančiais prekių užsakymą ir siuntinių persiuntimą, prašom rašyti lietuviškai.

Prašykite prekių sąrašo (katalogo) lietuvių kalba.

TAZAB & CO. LTD.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO BENDROVĖ

LONDONAS	MANCHESTERIS	BIRMINGHAMAS	U. S. A.	AUSTRALIJA	VOKIETIJA
Tazab House,	Tazab of London,	Tazab of London,	Tazab of London, 36, 3rd Avenue,	Tazab of London.	Tazab Paket-Versand-Dienst G.m.b.H.,
22. Roland Gardens,	47. Great Western St.,	63. Dale End,	New York 3.	325 Collins St,	Frankfurt a.M.
London, S.W.7.	Moss Side, Manchester 16,	Birmingham 4.	N.Y. U.S.A.	Melbourne, C.1.	Taunusstrasse 52-60.
Tel.: Fre. 3175, 3176	Tel.: Moss Side 4683	Tel.: Central 6260	Tel.: Algenquin 4-4161	Tel.: MB 1314	Industriehaus Tel.: 33 54 47

Visiems labai svarbi informacija

BROWNEJONES LTD.

1, Norfolk Place, London, W.2

Tel: PADdington 2797

Kas užsakys iki 1961 metų vasario mėn. 10 dienos mūsų firmoje siuntinį, ne mažesnį kaip 20 svarų vertės, — gaus iš firmos **nemokamai** 3½ jardo medžiagos vyriškam kostiumui, arba 3 jardus medžiagos moteriškam kostiumui, dvigubo pločio, **be jokių primokėjimų.**

Kas užsakys siuntinį, ne mažesnį kaip 15 svarų vertės, gaus tą pačią medžiagą, kaip priedą, **apmokant jos sovietų muitą.**

Nepamirškite, kad, pasinaudodami šia privilegija, Jūs taip pat automatiškai **būsit įjungti į firmos metinės loterijos sąrašą,** kuri įvyks 1961 metais vasario mėn. 14 dieną.

Pasiskubinkite su siuntinio užsakymu, kaip Kalėdine dovana savo artimiesiems.

Pasinaudokite tikrai skubiu ir patikimu patarnavimu.

Prašykite naujų prekių kainoraščių.